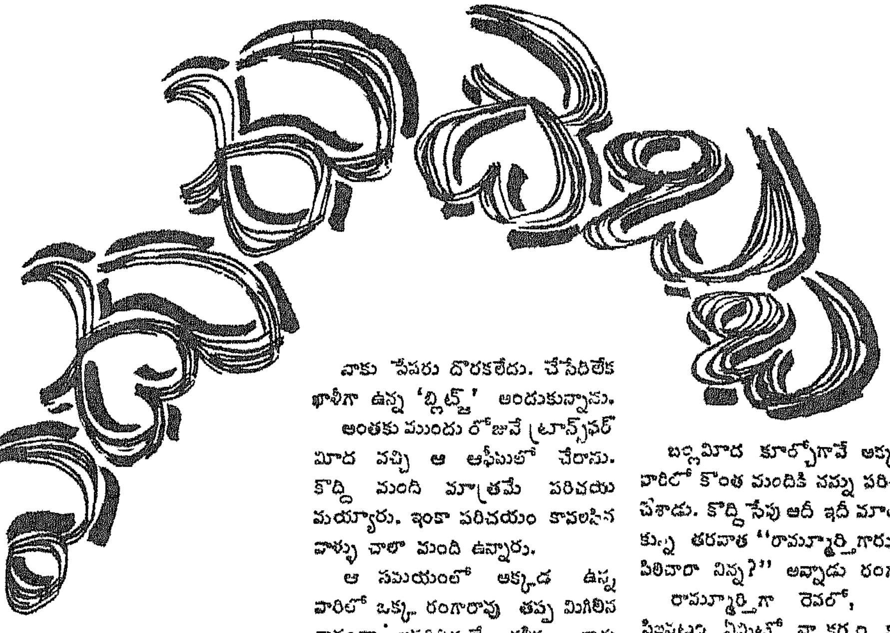

ఉదయం.

పది గంటలకి ఇంకా పది నిమిషా లుంది. దిన పత్రిక చూద్దామని ఆఫీసు రిక్రియేషన్ క్లబ్బులోకి వెళ్ళాను. అప్పటికే పది, పదిహేను మంది కూర్చుని ఉన్నారా గదిలో. కొందరు తెలుగు పేపర్లు చదువుతున్నారు. కొందరు ఇంగ్లీషు పేపర్లు చదువుతున్నారు. కథలు, పత్రికలు, సినిమా పత్రికలు, పిల్లల పత్రికలు. . . వారి వారి అభిరుచులనబట్టి తలో పత్రికా తిరగేస్తున్నారు. ఓ మూలగా కూర్చుని ఇద్దరు చదరంగం ఆడుతున్నారు. మరో పక్కన క్యారమ్సు ఆట సాగుతోంది. అరవై డెబ్భై మంది పని చేస్తున్న ఆఫీసుకు సంబంధించిన క్లబ్బు గనక దాదాపు అన్ని హంగులూ ఉన్నా యక్కడ.

ఇంగ్లీషునీ, తెలుగునీ కలిపి అరడజను దిన పత్రికలు వస్తా యక్కడికి. అయినా ఆ సమయంలో ఒక్కటీ ఖాళీగా లేదు. కొందరు పెద్ద మనుష్యులు పత్రిక చేతో పట్టుకుని, చదవకుండా బాతాఖానీ కొడుతున్నారు. నిజంగా చదవాలనుకున్న వాడు అలాంటి వారి చేతిలోంచి పత్రిక లాక్కోవటంలో తప్పు లేదు. కాని, అది సభ్యత కాదు.

ధూమపానం, కాఫీ సేవనం అలవాటున్న వారికి సమయానికి అవి అమరకపోతే ఎంత బాధగా ఉంటుందో, పత్రికా పఠనం అలవాటున్న వారి పరిస్థితి కూడా ఇంచుమించు అంతే. అది అలవాటవటం కన్న వ్యసనం అనటం సమంజసంగా ఉంటుంది.

నాకు పేపరు దొరకలేదు. చేసేదిలేక ఖాళీగా ఉన్న 'బ్లిట్జ్' అందుకున్నాను.

అంతకు ముందు రోజునే ట్రాన్స్‌ఫర్ మీద వచ్చి ఆ ఆఫీసులో చేరాను. కొద్ది మంది మాత్రమే పరిచయమయ్యారు. ఇంకా పరిచయం కావలసిన వాళ్ళు చాలా మంది ఉన్నారు.

ఆ సమయంలో అక్కడ ఉన్న వారిలో ఒక్క రంగారావు తప్ప మిగిలిన వారంతా అపరిచితులే. కనీసం వాళ్ళ పేర్లైనా తెలియవు నాకు.

'బ్లిట్జ్' తీస్తుండగా, పేపర్లోంచి తలెత్తి చూసిన రంగారావు "రండి, గురువుగారూ, రండి" అని కాస్త పక్కకి జరిగి బల్లమీద చోటు చూపించాడు నాకు.

అంతకు ముందు రోజు సాయంత్రమే పరిచయమయ్యాడు రంగారావు. కొత్త వారిని పరిచయం చేసుకోటానికి కావలసిన చొరవ, నేర్పు అతనిలో పుష్కలంగా ఉన్నాయి. నవ్వుతూ, నవ్విస్తూ, సరదాగా మాట్లాడతాడు. పరిచయమైన కొద్ది సేపట్లోనే నన్ను బాగా ఆకట్టుకున్నాడు.

బల్లమీద కూర్చోగానే అక్కడున్న వారిలో కొంత మందికి నన్ను పరిచయం చేశాడు. కొద్దిసేపు అదీ ఇదీ మాట్లాడుకున్న తరవాత "రామ్మూర్తిగారు కాఫీకి పిలిచారా నిన్న?" అన్నాడు రంగారావు.

రామ్మూర్తిగా రెవరో, కాఫీకి పిలవటం ఏమిటో నా కర్థం కాలేదు.

"రామ్మూర్తిగా రెవరు?" అన్నాను.

చంద్రం

"రామ్మూర్తిగా రెవరో కాదు. మన ఆఫీసులోనే పని చేస్తున్నారు. సీనియర్ మోస్ట్ గురువుగారు. రేపో మాపో ప్రమోషన్ రాబోతూంది. ఇంకా పరిచయం కాలేదన్న మాట. అయినా, ఆయన పరిచయం గురించి మీరు బాధ పడ నక్కర్లేదు లెండి. ఆయన్నెవరూ పరిచయం చెయ్యనక్కర్లేదు. ఆయనే స్వయంగా వచ్చి మిమ్మల్ని పరిచయం చేసుకుంటాడు."

"ఆయన గురించి అంత ప్రత్యేకంగా చెబుతున్నా రేమిటి?" అర్థంకాక అడిగాను.

"ప్రత్యేకత గల వ్యక్తి కనక ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసి వచ్చింది. ఆ ప్రత్యేకత ఏమిటని మళ్ళీ మీా రడుగుతారు. నాకు తెలుసు. అందుకనే ముందే చెప్తేస్తున్నాను. ఆయనకి—అనగా సదరు రామ్మూర్తి గారికి కొన్ని అలవాట్లు, కొన్ని సిద్ధాంతాలు ఉన్నాయి. కొత్తగా ఎవరన్నా ఈ ఆఫీసుకు వచ్చినప్పుడు తొలి పరిచయంలోనే కాఫీకి పిలవటం ఆయన కలవాటు. అలాంటి ప్రైవేటు కార్యకలాపా లన్నీ ఆఫీసు బయట చెయ్యటం ఆయన సిద్ధాంతం... నిన్న సాయంత్రమే మిమ్మల్ని కాఫీకి పిలిచి ఉండవలసింది. ఎందుచేత పిలవలేదో?" అన్నాడు సాలోచనగా రంగారావు.

"నిన్న వేరే ఎంగేజ్‌మెంట్ ఉండి ఉంటుంది. ఇవ్వాళ తప్పకుండా పిలుస్తాడండి" అని అందించాడు, రంగారావు పక్కనే కూచున్న ఆంజనేయులు.

"ఇవ్వాళ ఎలాగా పిలుస్తాడండి. ఇవ్వాళ్టివరకు వాయిదా వెయ్యటమే ఆశ్చర్యంగా ఉంది నాకు" అంటూ పేపరు బల్లమీద పడేసి లేచాడు రంగారావు.

ఆఫీసు బ్రేక్ కావటం వల్ల ఒక్కొక్కరే లేచి ఆ గదిలోంచి బయటికి నడవసాగారు.

రామ్మూర్తిగారి గురించి రంగారావు చెప్పిన దాంట్లో అప్పట్లో నా కేం విశేషం కనిపించ లేదు. కొత్త వ్యక్తులు పరిచయమైనప్పుడు కాఫీకి పిలవటం ఒక మర్యాద. చాలా మంది అలా చేస్తుం

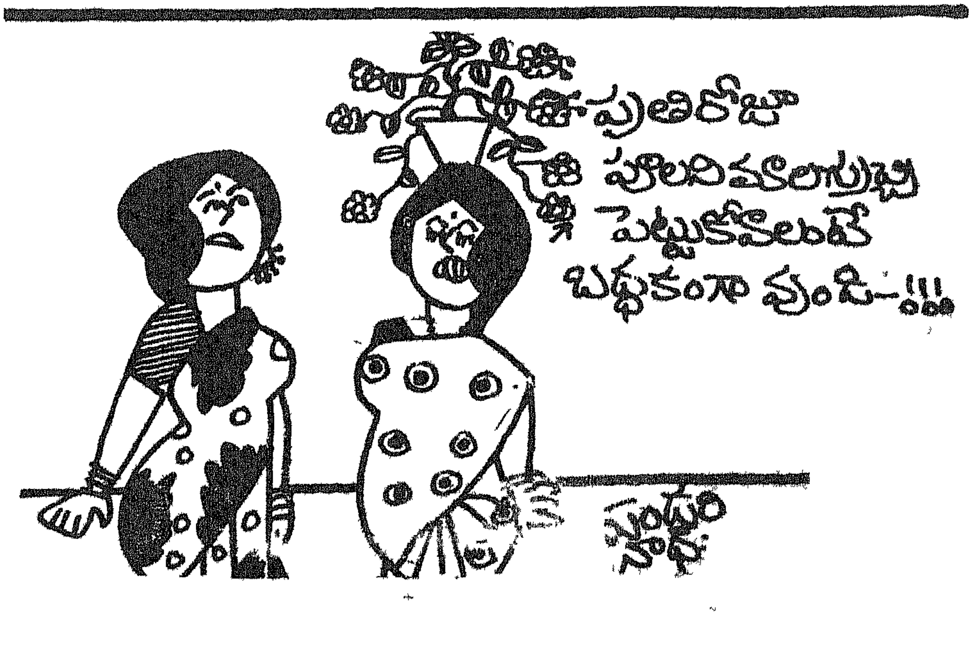

టారు. నా పుట్టుకు నేను అలా చేసిన సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. దాని గురించి వాళ్ళింత విశేషంగా ఎందుకు చెబుతున్నారో నా కర్థం కాలేదు. ఆ విషయం క్లాస్‌రూమ్ లోనే మరిచి పోయాను.

* * *

సాయంత్రం.

ఆఫీసు నుంచి బయట పడ్డాను. మెయిన్ గేట్ దాటి ఇరవై గజాలు నడిచి ఉంటాను. వెనక నించి "ఏమండోయ్, గురువుగారూ" అన్న కేక వినిపించింది. ఆగి వెనక్కి తిరిగాను. సుమారు నలభై ఏళ్ళ వయసు గల వ్యక్తి పాత సైకిలు నడిపించు కొస్తున్నాడు.

దగ్గిర కొచ్చిన తరవాత "కొత్తగా వచ్చింది మీరా రేనా?" అన్నాడు. ఏ భావమూ ఇదమిత్థంగా వ్యక్తం కాలేదు స్వరంలో.

"అవునండి."

"వెరీ గ్లాడ్" అంటూ కాస్త ముందు కొచ్చి, "నేను రామ్మూర్తిని" అని తనను పరిచయం చేసుకుని, చనువుగా నా చెయ్యి అందుకుని 'షేక్' చేశాడు.

ఫార్మాలిటీస్ పూర్తయిన తరవాత నన్ను కొన్ని విషయాలు అడిగాడు రామ్మూర్తిగారు. ఆయన చాలా విషయాలు చెప్పాడు నే నడగకుండానే. నెమ్మదిగా అడుగులు వేస్తున్నాం.

నల్లగా, బొద్దుగా, తుమ్మ మొద్దులా ఉన్న రామ్మూర్తిగారి కను ముక్కు తీరుకూడా అంతంత మాత్రంగానే ఉంటుంది. ఎత్తు పళ్ళు. బట్టతల. మొహాన అర్ధ రూపాయంత కాల్చిన మచ్చ.

అందానికీ తనకీ ఆగర్భ శత్రుత్వం అన్నట్టుండే రామ్మూర్తిగారు మాటకారి అన్న విషయం గ్రహించటానికి నాకెంతో టైమ్ పట్టలేదు.

సెంటర్లోకి వెళ్ళగానే "కాస్త కాఫీ తాగి పోదాం, రండి" అంటూ రాజ విలాస్ వేపు దారి తీశాడు.

వెంటనే నాకు రంగారావు అన్న మాటలు గుర్తొచ్చినాయి. చిన్నగా నవ్వుకుంటూ రామ్మూర్తిగారిని అనుసరించాను.

ఇడ్లీ, మినపట్టు, కాఫీ. . . తనే ఆర్డ రిచ్చాడు రామ్మూర్తిగారు. అవి పూర్తి చేస్తున్నంత సేపూ ఎన్నో విషయాల గురించి అనర్గళంగా మాట్లాడాడు. ఎదట ఉన్న వాడు కొత్తవాడు, అంతకు ముందే పరిచయమైన వాడు అన్న సంకోచ భావం ఏ కోశానా ఆయన కున్నట్టు నా కనిపించలేదు. పాత స్నేహితునితో మాట్లాడుతున్నంత ఉత్సాహంగా మాట్లాడేశాడు.

నాకో సెంటిమెంటుంది. హోటల్లో తిని, బిల్లు అవతలి వారితో ఇప్పించటం నాకు నచ్చదు. అందుకనే సర్వర్ రాసి తెచ్చిన బిల్లు నేనే లాక్కున్నాను. రామ్మూర్తిగారు అడ్డు చెప్పలేదు.

కౌంటర్లో బిల్లు చెల్లించి బయటికి వచ్చాము.

అప్పటికే పక్కనే ఉన్న పాన్ షాపులో రెండు మిఠాయి కిళ్ళీలకి ఆర్డ రిచ్చేశాడు రామ్మూర్తిగారు. ఒకటి నా కిచ్చి, ఒకటి తను తీసుకుని, పది రూపాయల కాగితం బయటికి తీశాడు.

"చిల్లర లేదండి" అన్నాడు షాపు వాడు.

"ఎట్లా మరి?" అతన్నే ప్రశ్నించాడు రామ్మూర్తిగారు.

"చిల్లరుంటే ఇవ్వండి."

నా దగ్గర చిల్లరుంది. రెండు కిళ్ళీలకి డబ్బు లిచ్చేశాను.

* * *

మరునాటి రోజు ఉదయం క్లబ్బులో రంగారావు మళ్ళీ ఆ విషయం కదిపాడు.

"ఏం గురువుగారూ, రామ్మూర్తిగారు కాఫీకి పిలిచారా నిన్న?"

"పిలిచారు." ఆ విషయంలో వాళ్ళంతగా ఎందుకు కుతూహల పడుతున్నారో అప్పటికీ నా కర్థం కాలేదు.

"నాకు తెలుసుగా—తప్పకుండా పిలుస్తాడు. పిలవకపోతే ఆశ్చర్యపోవాలి గాని, పిలిస్తే ఆశ్చర్యపోనక్కర్లేదు."

ఆ విషయంలో నా కంతగా ఇంట రెస్టు లేదు. అదే ధోరణిలో రంగారావు సంభాషణ కొనసాగించటం అంతకన్నా ఇష్టం లేదు. అందుకే వెంటనే టాపిక్ మార్చేశాను. నా ఉద్దేశ్యం గ్రహించాడు కాబోలు, అతనుకూడా ఆ విషయం గురించి మరేమీ మాట్లాడలేదు.

ఆ రోజు సాయంత్రం కూడా రామ్మూర్తిగారు బజార్లో తారస పడ్డాడు. ఇద్దరం కలిసి మళ్ళీ హోటల్‌కి వెళ్ళాం. పూరీ, కాఫీ తీసుకున్నాం. వేడి కాఫీ గబగబా తాగే అలవాటు లేని నేను నెమ్మదిగా తాగుతున్నాను. రామ్మూర్తిగారు వేగిరంగా తాగేసి రెండు టేబిళ్ళ అవతల కూర్చుని ఉన్న ఎవరో వ్యక్తి దగ్గర కెళ్ళి బాతాఖానీ వేసుకున్నాడు. సర్వర్ బిల్లు తెచ్చి నాముందు పెట్టాడు. బిల్లు చెల్లించి పిలిచేంత వరకూ అక్కణ్ణించి కదిలి రాలేదు రామ్మూర్తిగారు.

"నా క్లాస్‌మేటు. స్టేట్ బాంక్‌లో హెడ్ కాషియర్‌గా పని చేస్తున్నాడు. చిన్నప్పుడు ఒకే అల్లరి చేసేవాళ్ళం. మేమిద్దరం ఎప్పుడూ కలిసి తిరిగేవాళ్ళం" అంటూ అంతసేపూ తను మాట్లాడిన వ్యక్తి గురించి చెప్పాడు.

నిజమే అయి ఉండచ్చు — అనుకున్నాను నేను.

ఆ తర్వాత రోజు ఉదయం మళ్ళీ అడిగాడు రంగారావు. "నిన్న ఏ మాత్రం బిల్లు వేశారు రామ్మూర్తిగారు?"

అతని ధోరణి నాకు అంతుపట్టలేదు. ఏ విశేషమూ లేకపోతే రంగారావు మాత్రం పదే పదే ఆ ప్రసక్తి ఎందుకు తీసుకొస్తాడు? ఇందులో ఏదో కొంత మిస్టరీ ఉండే ఉండాలి! ఏమిటో తేల్చుకోవాలని మనసు పీకింది.

"మీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటో నాకు సరిగా అర్థం కావటం లేదు."

"రెండు రోజులు వరసనే హోటల్ బిల్లు చెల్లించిన తర్వాత కూడా అర్థం కాలేదంటే చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది!"

"మీ ధోరణి మరీ ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది నాకు! అసలు విషయం ఏమిటో చెప్పకుండా సస్పెన్సులో పెట్టి చంపేస్తున్నారు నన్ను!"

"సరే, చెబుతా, వినండి. ముందు రెండు ప్రశ్నలకి సమాధానం చెప్పండి. మొన్నా, నిన్నా రామ్మూర్తిగారూ, మీరూ కలిసి హోటల్‌కి వెళ్ళారు. అవునా?"

"అవును."

"రెండు రోజులూ మీరే బిల్లిచ్చారు. ఇచ్చారా?"

"ఇచ్చాను. ఇద్దరు వ్యక్తులు కలిసి హోటల్ కెళ్ళినప్పుడు ఎవరో ఒకరు బిల్లు ఇస్తారు. ఇందులో విశేషమేముంది?"

"ఎవరో ఒకరు ఇవ్వటంలో విశేషం లేదు. రెండు రోజులూ ఒక్కరే ఇవ్వటం విశేషం! ముందు రోజు

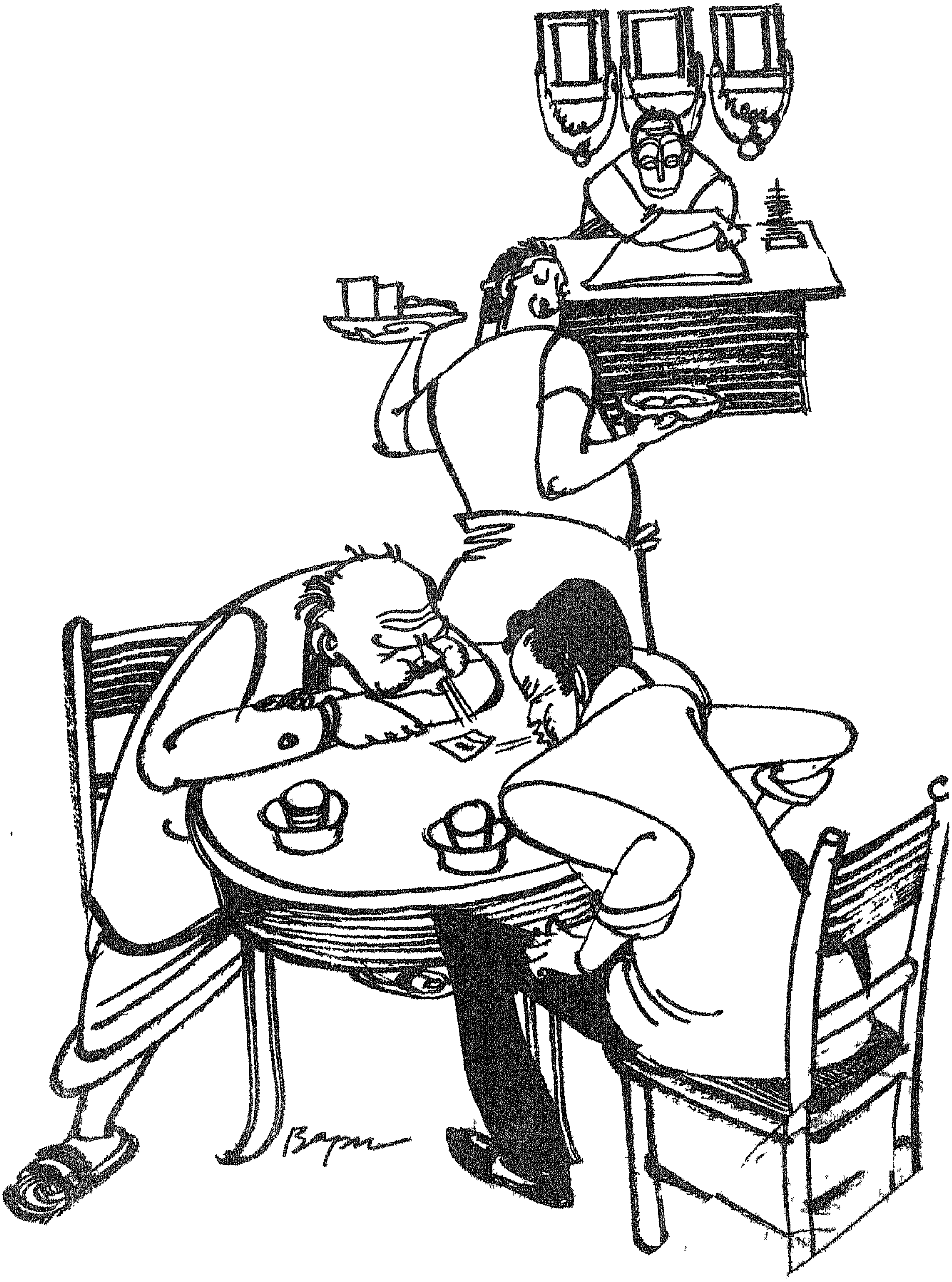

'హెల్త్‌క్విజ్'

NO.43

గ్లూకోవిటా గ్లూకోజ్-D

చెవుడు.

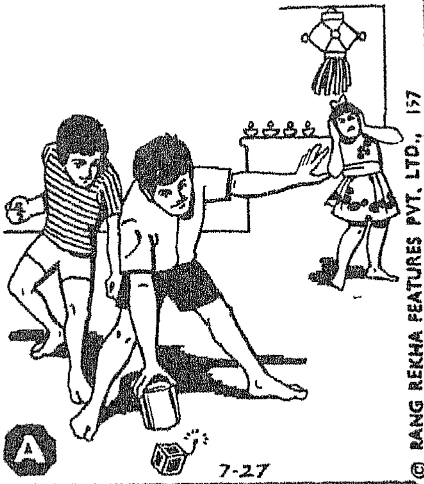

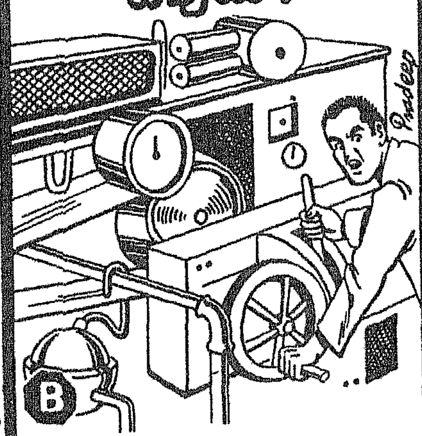

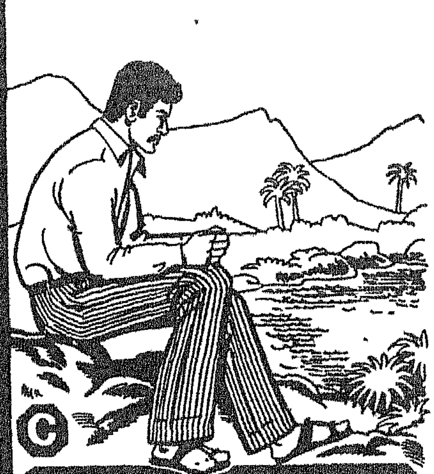

మాకు చేరిన మొదటి సరియైన జవాబులు గల 10 ఎంట్రీలకు 100 గ్రాముల 'గ్లూకోవిటా గ్లూకోస్' ప్యాకెట్లు పారితోషకముగా పంపబడును.

హెల్త్ క్విజ్ నం. 41లో పేర్కొనబడిన అన్ని విషయములు సరియైనవి.

రణగొణ ధ్వనులు అధికంగా ఉత్పన్నమయ్యే ఫాక్టరీలలో ఎక్కువకాలం పనిచేసేవారు వినికిడి సమస్యకు గురి అవుతారు.

ఇందులో పేర్కొనబడిన మూడు విషయాలలో ఒకటి తప్పు కావచ్చు తప్పయినచో సరియైన జవాబు వ్రాసి ఈ కూపన్‌ని పూర్తి చేసి, ఈరోజే క్రింది అడ్రసుకు పంపండి

అన్నీ కరెక్ట్/స్టేట్‌మెంట్ A / B / C * తప్పు

సరియైన జవాబు జతపరచబడినది

* తప్పయినది కొట్టివేయండి.

Health Quiz/ హెల్త్ క్విజ్ నం 43 (AP)
Post Box No 7004
Bombay–400 028.

పూర్తి పేరు ------------------------------

చిరునామా ------------------------------

డా: వి ఆర్ ప్రభు

హెల్త్ క్విజ్ నంబరు 43 లో ప్రశ్నలకు జవాబులు హెల్త్ క్విజ్ నంబరు 45 తో బాటు ప్రచురించగలము

నా ఇచ్చారు. రెండో రోజు ఆయన నెందు కివ్వగూడదూ ? అసలు మొదటిసారే ఆయనెందు కివ్వకూడదూ? ఇవ్వక పోవటమే కాదు, కనీసం ఆ ప్రయత్నం కూడా చేసి ఉండడు.''

సంజీవరావు అంత ఖచ్చితంగా చెప్పటం నాకు నిజంగా ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఒక్కసారి జరిగింది గుర్తు చేసుకున్నాను. మొదటి రోజు సర్వర్ చేతి లోంచి బిల్లు నేనే తీసుకున్నాను. కొత్త వ్యక్తిచేత బిల్లు ఇప్పించటం ఇష్టంలేక ఆ పని చేశాను. బిల్లు నేను తీసుకొంటుంటే రామ్మూర్తిగారు అడ్డు చెప్పలేదు. తను తీసుకోవటానికి ప్రయత్నించనూ లేదు.

రెండో రోజు సర్వర్ బిల్లు ఇచ్చే వేళకి రామ్మూర్తిగారు టేబుల్ దగ్గరే లేరు! మరో టేబుల్ దగ్గర ఫ్రెండ్‌తో మాట్లాడుతున్నాడు.

హోటల్ బిల్లు ఎదుటివారి నెత్తిన రుద్దటం నా కిష్టం ఉండదు. నిజమే. కాని, ఒకే వ్యక్తితో కలిసి వరసనే రెండుసార్లు వెళ్ళినప్పుడు ఒకసారి నేనిచ్చి, రెండోసారి అతను ఇవ్వటంలో నా కెలాంటి అభ్యంతరం ఉండదు. అది మంచి పద్ధతి కూడాను. ఎవ్వరికీ బాధగా ఉండదు.

అయితే, రెండో రోజు బిల్లు ఎగ నెయ్యటానికే ఆ సమయంలో ఎక్కడికి వెళ్ళాడా రామ్మూర్తిగారు? లేక నిజంగానే ఫ్రెండుతో మాట్లాడడానికి ఉండి, వెళ్ళాడా ?

హెల్త్ క్విజ్ నం. 35 ఫలితాలు

బహుమతి పొందినవారు

1. జి హరినాధ రెడ్డి, తిరుపతి
2. కిట్ శ్యామ్‌ప్రసాద్, న్యూ ఢిల్లీ—21
3. వై. వివేక్—విశాఖపట్నం
4. ఎమ్. ఎస్. నారాయణ, నెల్లూరు
5. ఎ. సుబ్రహ్మణ్యం, హైదరాబాదు
6. శ్రీమతి జి. ఎల్. గాయత్రి, కాశ్యపసాగరం
7. శ్రీమతి ఎ. భవాని, విజయవాడ
8. వి. రమేషచంద్ర, జగ్గయ్యపేట

రంగారావు ఇంకా ఇలా అన్నాడు :

"రామ్మూర్తిగారు ఎప్పుడు ఎవరితో కలిసి హోటల్ కెళ్ళినా బిల్లు తనివ్వడు. కనీసం ఇవ్వటానికి ప్రయత్నించడు. సర్వర్ బిల్లు ఇచ్చే సమయానికి ఏదో పని కల్పించుకొని చక్కగా తప్పించుకుంటాడు."

"ఈ సంగతి మీ కెలా తెలుసుకో గలిగారు?"

"ఒకప్పుడు నేనూ మీకుమల్లే ఆయనకి కాఫీ టిఫిన్లు ఇప్పించాను గనుక ! ఒక్క నేనే నేమిటి ?—ఈ ఆఫీసులో దాదాపు అందరూ ఆయన వలలో పడ్డవారే—ఒక్క అయ్యగారు తప్ప ! చిన్నా పెద్దా, కొద్దీ గొప్పా... భేదభావం లే దాయనకి. ఆఫీసువా వాడే కానక్కర్లేదు. ఉపయోగపడతాడని తెలిస్తే బయటవాళ్ళని గూడా వదిలి పెట్టడు. ఒక్క కాఫీ టిఫిన్ల విషయ మేనా? తెలిసినవాడు పక్కనుంటే ఆయనకి కిళ్ళీ వేసుకో వాలనిపిస్తుంది. వక్కపొడి నమలా లనిపిస్తుంది. సోడా తాగా లనిపిస్తుంది. కాని, పాపం, ఆయన దగ్గరెప్పుడూ పది రూపాయల నోటే ఉంటుంది. ఎదుటివాడు అయిదు పైసలకీ, పదిపైసలకీ పది రూపాయల చిల్లరెక్కణ్నించి తేగలడు? తెగతిరిగినా అంత చిన్న వేరానికి అంత పెద్ద మొత్తం చిల్లరివ్వటానికి సాధారణంగా ఇష్టపడడు. ఇంక పక్కనున్న వాడు మొహమాటపడి చిల్లర పైకి తియ్యక తప్పదు !"

మొదటి రోజు రామ్మూర్తిగారు కిళ్ళీలు కట్టించి పది రూపాయల కాగితం బయటికి తియ్యటం, చిల్లరలేక తనే కిళ్ళీలకి డబ్బు ఇవ్వటం గుర్తొచ్చింది.

రంగారావు కల్పించి చెప్తున్నా డనుకోటానికి అవకాశం లేక పోయింది. అతను చెప్పిందీ, జరిగిందీ ఒకేలా ఉంది. గన్నిబట్టి చూస్తుంటే రామ్మూర్తిగారు కావాలనే ఈ పని చేస్తున్నట్టుంది ! ఇంత నీచంగా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తున్నట్టాయన?

"ఆర్థికమైన ఇబ్బందు లేమైనా ఉన్నాయా ఆయనకి ?" చిన్న అను మానం కలిగి అడిగాను.

"ఆయన కేమండి, బాబూ, మహా రాజా ! ఆయన ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఆయన భార్య ఈ ఊళ్ళోనే వేరేచోట ఉద్యోగం చేస్తోంది. సొంత ఇల్లుంది. రెండు, మూడెకరాల పొలం ఉంది. రెండు పాడి గేదెలు గూడా ఉన్నాయి. ఇంట్లో ఒక భాగం అద్దె కిచ్చాడు. పాలమ్ముతారు. ఒక్క జీతం మీద ఆధారపడ్డ మనబోటి వాళ్ళకి ఇబ్బందులు గాని, ఆయనకేం ఇబ్బందులుంటాయండి ?"

"మరి ఇంత నీచంగా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తున్నట్టు ?"

"అదో రకం పిచ్చి ఆయనకి. ఆఫీసు వదిలిన తర్వాత తిన్నగా ఇంటికి వెళ్ళడు. బజార్లవెంటా, సెంటర్ల లోనూ, కాఫీ హోటళ్ళ ముందూ తెలిసిన ముఖాలకోసం గాలిస్తుంటాడు పాతవాళ్ళు ఆయన్ని చూసి దూరంగా తప్పుకుపోతారు. కొత్త పరిచయస్థులు తేలిగ్గా ఉచ్చులో పడిపోతారు. రోజూ సాయంత్రంపూట ఈ వేట సాగుతుంది. కనీసం వక్కపొడి పొట్లమన్నా సంపాదించందే ఇంటికి పోడు !"

జరిగినదానితో పోల్చి చూస్తే రంగారావు చెప్పింది నిజమే అనిపిస్తుంది. కాని, మరోసారి పరీక్షించిగాని ఒక నిర్ణయానికి రావటం మంచిది కాదని పించింది నాకు. అదే మాట రంగారావుతో అన్నాను.

"ఓ—తప్పకుండా, గురువుగారూ ! ఇవ్వాళ సాయంత్రం జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చూడండి. నా మాట అబద్ధమైతే రేపు నేను మీకు కాఫీ, టిఫిన్ ఇప్పిస్తాను. ఓకే ?" అంటూ గట్టిగా నవ్వేసి తన సీటువేపు వెళ్ళిపోయాడు.

సంగతేమిటో తేల్చుకోవాలన్న పట్టుదల పెరిగింది నాలో.

* * *

ఆ రోజు సాయంత్రం గూడా నా ప్రయత్నం లేకుండానే రామ్మూర్తిగారు బజార్లో కలిశాడు. నవ్వుతూ మాట్లాడాడు. పైకి అనుకోకపోయినా ఇద్దరం హోటల్ వేపే అడుగులు వేశాం.

ఇడ్లీ, మసాలా దోసె ఆర్డరిచ్చాం. కాఫీలు తాగుతుండగా సర్వర్ బిల్లు తెచ్చాడు. ఆ సమయానికి కాఫీ తాగేసి, మరోవేపు సీరియస్‌గా చూడసాగాడు రామ్మూర్తిగారు. నేను చెయ్యి చాచక పోవడంవల్ల బిల్లు ఇద్దరి మధ్యన టేబుల్ మీద పెట్టేశాడు సర్వర్. కాఫీ తాగుతూనే అంతా గమనించ సాగాను. కొద్ది క్షణాల తర్వాత ఇటు తిరిగాడు రామ్మూర్తిగారు. బిల్లు వంక చూశాడు. కాని, తీసుకొనే ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. కాఫీ తాగుతూనే తీవ్రంగా ఆలోచించసాగా న్నేను. నేనూ బిల్లు తీసుకొనే ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. ఏమనుకున్నాడో ఏమో, నేను కాఫీ పూర్తి చేస్తుండగా లేచి మెల్లిగా బయటికి నడవసాగాడు. వెంటనే సర్వర్ని పిలిచి బిల్లు ఆయన కివ్వమన్నాను.

"సార్ !" అంటూ బిల్లు పుచ్చుకొని పరుగెత్తాడు సర్వర్.

వెనక్కి తిరిగిన రామ్మూర్తిగారు సర్వర్ చేతిలోని బిల్లు చూసి అంతెత్తున లేచిపోయాడు. "నీ కసలు బుద్ధుందా? అతను పెద్దమనిషి కాఫీ తాగుతున్నాడు. నువ్వేమో బిల్లు పుచ్చుకొని నా వెనక పడ్డావు. పారిపోతున్నా ననుకున్నావా? ఏమని అనుకున్నావు?..." అంటూ నోటికొచ్చినట్టు అరవసాగాడు.

పాపం, సర్వర్ "అదికాదు, సార్...." అంటూ ఏదో చెప్పబోయాడు. కాని, అతన్ని చెప్ప నివ్వలేదు రామ్మూర్తిగారు. "ఏది కాదు..." అంటూ మళ్ళీ అందుకున్నాడు దండకం.

హోటల్లో కూర్చున్న వాళ్ళంతా కుతూహలంగా ఈ వింత చూడ సాగారు.

ఈ విషయంలో ఇంత రభస జరగటం నా కిష్టంలేదు. అలా జరుగుతుందని నే నూహించ లేకపోయాను. సర్వర్ బిల్లు ఇవ్వగానే విషయం అర్థం చేసుకొని ఆయన మారు మాటాడకుండా ఇచ్చేస్తాడనుకున్నాను. కాని, నా అంచనా తప్పైపోయింది.

ఈ అల్లరి విని ప్రొప్రయిటర్ కౌంటర్ దిగి పరుగెత్తుకొచ్చాడు. "ఏమిటి, సార్, ఏం జరిగింది?" అన్నాడు గాభరాగా.

"ఇంకేం జరగాలండీ, ఇద్దరం కలిసి వచ్చాం. ఆయ నింకా అక్కడ కూర్చుని కాఫీ తాగుతూనే ఉన్నాడు. నేను వక్కపొడి తీసుకుందామని ఇలా వస్తున్నాను. ఇంతట్లోకే హోటల్లో తినేసి పారిపోతున్నట్టు బిల్లు తీసుకొని అరుస్తూ నావెంట పడ్డాడు. రోజూ వచ్చేవాళ్ళం. ఉద్యోగస్థులం. పెద్ద మనుషులం. ఆమాత్రం తారతమ్యం తెలియదూ ?"

'నిజమేనా?' అన్నట్టు సర్వర్ వంక చూశాడు ప్రొప్రయిటర్.

"అక్కడ కూచున్నాయనే బిల్లు ఈయన కిమ్మన్నారండి !" అన్నాడు సర్వర్.

"ఇంకేమండి ! మా వా డేదో తప్పు చేసినట్టు మాట్లాడతారే ?" నిలేశాడు ప్రొప్రయిటర్.

ఏమంటాడు పాపం, రామ్మూర్తి ? దొంగకు తేలు కుట్టినట్టయింది.

"ఆ మాట ముందే చెప్పొచ్చుగా" అన్నాడు తమాయించుకొని.

"మీరు చెప్పనిస్తేగా !" అన్నాడు సర్వర్ అది తన తప్పు కాదన్నట్టు.

ప్రొప్రయిటర్ కౌంటర్లోకి పరుగెత్తాడు.

రామ్మూర్తి బిల్లందుకొని నా దగ్గర కొచ్చాడు. అంతవరకూ టేబుల్ముందే కూచొని జరిగినదంతా గమనిస్తూనే ఉన్నా న్నేను. ఆయన ముఖంలో జీవకళ లేదు. నా ఎదురుగా ఉన్న సీటులో కూచొని కొద్ది క్షణాలు మాట్లాడలేదు. తర్వాత "ఏంటి, గురువుగారూ, ఇలా చేశారు?" అన్నాడు ఎంతో కష్టంగా.

"సారీ ! జరిగిం దానికి నాకూ బాధగా ఉంది."

"పదిమందిలో పరువు తీసేశారు కదండీ !"

"ఇలా జరుగుతుం దనుకోలేదు."

"అస లెందు కిలా చేశారు ?"

"తప్పలేదు."

"అంటే ?"

"నా దగ్గర డబ్బుల్లేవు." ఆయన ముఖంలోకి పరీక్షగా చూస్తూ అన్నాను.

"ఆ!" గతుక్కుమన్నాడు గురుడు. కొద్ది క్షణాల తర్వాత తేరుకొని "ఆ మాట ముందే చెప్పి ఉండాల్సింది మీరు !" అన్నాడు ఎంతో ఘోరం జరిగిపోయినట్టు. తర్వాత చెబితే మాత్రం వచ్చిన నష్ట మేమిటో ! అంతకుముందే టిఫిన్ తిని, కాఫీ తాగినా లంఖణాలు చేసిన వాడిలా నీరసపడిపోయాడు. కుర్చీకి అతుక్కుపోయి కదలడు, మెదలడు !

"అయిందేదో అయిపోయింది. రండి, గురువుగారూ, పోదాం" అన్నాను నేను పైకి లేస్తూ.

"నా దగ్గర చిల్లర లేదే !" అన్నాడు ఏడుపు మొహం పెట్టి లేవకుండానే.

"ఇంత పెద్ద హోటల్లో పది రూపాయల్కి చిల్లర ఉండకపోతుందా? లెండి, గురువుగారూ !" అంటూ మనువుగా చెయ్యి పట్టి లేవదీశాను.

తప్పలేదు, లేచాడు. పది రూపాయల నోటు బయటికి తీశాడు. ఆ పని ముందే చేసి ఉంటే ఎంత గౌరవంగా ఉండును!

తర్వాత రోజు ఈ సంగతి విని అపరిమితంగా ఆశ్చర్యపోయాడు రంగారావు. మొదట నమ్మలేదు. జరిగినదంతా వివరంగా చెప్పిన తర్వాత, ఆనందం పట్టలేకపోయాడు.

"భేష్. కుక్కకాటుకి చెప్పుదెబ్బ కొట్టారు. ఇన్నాళ్ళకి రామ్మూర్తిగారికి ఎదురు దెబ్బ తియ్యగలిగిన్నట్టు చూశాను. ఈ సందర్భంలో మీకు తేనేటి విందు చెయ్యక తప్పదు. రండి" అంటూ బలవంతంగా కాంటీన్‌కి లాక్కుపోయాడు.